

עלון מס' 975
אמור
יח' באייר תשפ"ה
פרקי אבות פרק ד'

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מורר עטר הר"ג יוסף מוגרבי שליט"א

"ימליץ טוב
בעדינו!"

ממלכת
כוהנים

רבים הסיפורים והמופתים אודות אותו תנא קדוש וטהור רבי שמעון בר יוחאי זיע"א. השבוע יחול ל"ג בעומר והמוני בית ישראל ידליקו את המדורה המסורתית, זכר לאותו עמוד האש שליווה את מיטתו בעת קבורתו! ציונו הקדוש שמהווה מקור עליה לרגל לרבות יהודים בכל ימות השנה, ללא הבדל של עדה או חוגים מסויימים, קרובים או רחוקים, כולם כולם אל הרשב"י קשורים! עדות מפליאה על נצחיות התורה והעמלים בה לשמה! שרי ממשלות ונשיאי מדינות להבדיל בין קודש לחול, לאחר פטירתם בשנים מועטות, כבר לא נמצא מנין מתפללים על קיברם אפילו ביום אזכרתם, ואילו את קיברו של רשב"י אך שעברו למעלה מאלף שנים, נוהרים ופוקדים המונים, שהרי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, והניסים שנעשו באותו מקום גדול וקדוש, אין הדף יכול להכיל! כמה נפלא לדעת שיש לנו סגור גדול כזה בשמים, אולם שומה עלינו ללכת לאור תורתו ולקיים את משנתו, ובימים אלו של ספירת העומר, שישאל קדושים נהגו ללמוד פרקי אבות, נזכיר משנה בשמו של התנא הקדוש, שאם נזכה לקיימה, תגדל מעלתנו וזכויותינו בזה ובבא במאוד מאוד. רבי שמעון אומר: שלושה שאכלו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים, שנאמר: "כי כל שולחנות מלאו קיא צואה בלי מקום (ישעיה כח) אבל שלושה שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו משולחנו של מקום, שנאמר: "וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' " (פרק ג' משנה ג'). וביאר ה"מעם לועז" שרבי שמעון בא להזהירנו שגם באכילה את האוכל המהודר ביותר בכשרותו, והאדם אינו מדבר שום דיבור של איסור חלילה, ממילא חושב לעצמו שמעשהו הוא מותר וכשר לחלוטין! בא רבי שמעון ומלמדנו שאין הדברים כן! שהרי שלושה שאכלו על שולחן אחד ואין ביניהם דברי תורה, כאילו אכלו מזבחי מתים, היינו קורבן שמקריבים לעבודה זרה הנקרא זבחי מתים, ולהיפך, אם מדברים דברי תורה על השולחן, הרי זה נחשב כאילו אכלו משולחנו של מקום! כמה ממון מוכן היה האדם להוציא מתחת ידו ובלבד שיזכה לסעוד בצוותא חדא יחד עם גדול הדור! וכאן, בכמה מילים קונה האדם את עולמו וזוכה ונחשב לו כאילו אכל משולחנו של ה' יתברך, נפלא עד למאוד! ועוד בא רבי שמעון ומלמדנו, שלא יאמר אדם שאומנם מחוייב הוא ללמד בכל עת, אולם כאשר הוא עסוק ו"טרוד" באכילתו, אין לו לערבב דברי אלוקים חיים יחד עם ענייני הגוף הנגוף, בא רבי שמעון ומלמדנו שאדרבה, אם אתה רוצה להעלות את ערך אכילתך שיהיה לשם שמים, אל תתבטל מן התורה אפילו בשולחן, ולפי שריבוי האכילה גורם לכל הרעות שבעולם, לכן ציונו חז"ל לעשות המאכל טפל והתורה עיקר! אחים יקרים, נקבל קבלה קטנה אך גדולה ונפלאה זאת, ללמוד הלכה או שניים, משנה קצרה או ארוכה על השולחן, ונבוא ליום ההילולא, כאשר אנו מקיימים לפחות חלק ממשנתו הגדולה והנוראה, ונזכה שימליץ עלינו טובה וברכה בזה ובבא!

ישנם אנשים שאבות אבותיהם הפגינו נאמנות לה' יתברך ומסירות נפש נדירה, ובכך זכו הם ושאר דורותיהם וצאצאיהם לזכות גדולה ועצומה - להיות ממשרתיו של א-ל עליון עושה שמים וארץ. אותם אנשים עליהם מדובר הינם הכוהנים, שלאחר חטא העגל הנורא, נענו לקריאתו של אדון כל הנביאים, משה רבינו: "מי לה' אלי?". בפרשתנו מוזכר החיוב לכל בר ישראל לנהוג כבוד והדר באותם המשרתים בקודש ולתת להם מתנות כהונה ושאר דברים, להראות את חשיבותם ויקרותם, וכמו שכתוב: "וקדשתו כי את לחם אלוהים הוא מקריב קדוש יהיה לך כי קדוש אני ה' מקדשכם". וכתב הגאון הקדוש בעל ה"כתב סופר": אף כי הכהן חי על מתנות כהונה שאתה מעניק ונותן לו, בכל זאת אל יקל ערכו בעיניך לזלזל בכבודו בגלל כך כדרך העולם - נהנה ממנו, נחשב בעיניו ככלי זכוכית, אלא "וקדשתו" - עליך לקדש, לכבד ולקר את הכהן. והסיבות לכך: ראשית, "כי את לחם אלוהים הוא מקריב" - מאכלו של צדיק ותלמיד חכם שקול כנגד הקרבת קורבנות, כמאמר חז"ל: הרוצה לנסך יין על גבי המזבח, ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין. אם כן, הרי המתנות שאתה מעניק לכהן, שקולות הן כנגד הקורבנות המכפרות עליך. שנית, הכהן משפיע קדושה וטהרה על עם ישראל כולו בתורתו ובעבודתו. לכן - "קדוש יהיה לך", שכן - "אני ה' מקדשכם" - על ידי הכהן נמשך שפע של קדושה על ישראל, וממילא מחוייב אתה לנהוג בו כבוד וקדושה, אף כי אתה מהנה אותו ומחזיקו במתנותיו ובנדבת ידך. אחים ואחיות יקרים, אף שיש ציווי מיוחד לכבד את הכהנים, כבר נאמר בתורתנו הקדושה והנצחית: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", והרי ממילא חייבים אנו בכבודו של כל יהודי ליקרו ולהחשיבו כבן מלך, בן מלך מלכי המלכים הקב"ה, ואם נזכה להחדיר את הדברים ללב ולחיות בהשקפה שכזאת, הרי מובטח לנו כל הישועות והטובות וגאולה בקרוב!

זמני כניסת ויציאת השבת

בש	חמה	יום	חא
19:10	19:03	18:55	19:12
20:11	20:14	20:11	20:13
20:43	20:46	20:48	20:45

הפטרת השבוע

הפטרה: והכהנים הלויים (יחזקאל מד, טו-לא)

סיפור לשבת

"וכי ימוך אחיך ומטה ידו עימך והחזקת בו וחי עימך". הצדיק רבי חיים חורי זצ"ל מגרברא עבר ימים קשים עד מאוד. אשתו נפטרה עליו בדמי ימיה, והוא בנה את ביתו בשנית. עקב כך נאלץ להעתיק את מקום מגוריו מן הרובע הקטן לרובע הגדול, אבל מצבו הכלכלי היה כבי רע, הפרוטה כלתה מכיסו, והוא מצא עצמו נוסע למקום מגוריו החדש חסר ממון. מצב זה עלול לדכך כל אדם, לבנות את ביתו ללא פרוטה. אבל רבי חיים התחזק בה', ושם בו ביטחונו. לפתע נשמעו נקישות על דלת ביתו. בפתח ניצב הצדיק רבי אליהו בן מנחם חורי זצ"ל, מתושבי המקום. קיבלו בשמחה ובמאור פנים, והם ישבו ושוחחו. רבי אליהו קונן בפני מארחו על השנים החולפות ועוברות מבלי התעלות בעבודת ה'. רבי חיים ניסה לפייסו, אבל רבי אליהו לא קיבל תנחומין. בסיום דבריו הוציא מחיקו מעטפה מלאה שטרות כסף, מסרה לרבי חיים ואמר לו: "קח נא כסף זה וסחור בו. בשנה ראשונה, תיתן לי את מחצית הרווח ואתה קח לך את חצי. לאחר מכן, יהיה הרווח כולו שלך, והקרן מוקדשת להחזקת תלמידי חכמים". אמר - ונפרד מידידו, יצא מן הבית. כשהוא נפעם, מנה רבי חיים את השטרות, והנה בידי הון עתק. הודה לקדוש ברוך הוא שהושיעו בעת דחקו, מסר את הכסף לסוחר מהימן, בחלקו ברווח פירנס את בני משפחתו ברווחה, ובייתרתו החזיק תלמידי חכמים שעסקו בתורה. כך היה רבי אליהו שליח מצווה להחזיק בכבוד אחד מגדולי וקדושי הדור!

רבינו עובדיה ספורנו זצ"ל היה מגדולי דורו בתורה ובחוכמה, הלכה ומוסר. וכשם שהיה רופא נשמות כך היה רופא גופות, וה' היה עימו להצליחו במעשיו. פעם פגש בו עשיר אחד, ופתח בהלל ושבח: "אשריך רבינו שחננך ה' חוכמה להציל נפשות!". ענהו הרב: "לשם כך אין צורך בחוכמה. גם אתה יכול להציל נפשות!". "הכיצד?" תמה העשיר, "חידות לי דברך, רבינו!". אמר לו הרב: "בוא נא איתי, ואראך כיצד!". לקחו לסימטאות העוני בפרבר העיר, ונכנס עימו לחצר גדולה וארבע עשרה דירות פתוחות לה. כולן נעולות, ודממת מוות סביב. התחלחל העשיר: "זו חצר רפאים", הצטמרר. הלך הרב ונקש על הדלתות, בוא אחר זו. כולן פתחו, ומאפילת הבתים הציצו עיניים רעבות, נמקות בעוניין. עניים היו כל כך, עד שהתביישו להראות בבלואי סחבותיהם. רק בלילות מגיחים היו לנבור באשפתות. שב הרב אל העשיר הנדהם, ושאל: "ובכן, אמור: כמה אנשים מתגוררים כאן, להערכתך?" אמר: "רואה אני אדם בכל בית, והדממה מעידה כי בודד הוא לנפשו". שאל הרב: "היש בכיסך מעות?" משהשיב בחיוב, ביקש הרב: "חפון אותן בידך וקרקש בהן בקול". עשה כן, ואך נשמע קול המטבעות נהרו מן הבתים נחילים נחילים וסבבוהו. נכמרו עליהם רחמיו והעניק להם את המעות, הורה לקנות לכולם בגדים הגונים, והחצר הפכה שוקקת חיים! מעשה שהיה הוא - אך נשתמש בו כמשל. הרי כל אברך יש בכיסו "מטבעות זהב" למכביר: יודע הוא פרק במשנה ודף גמרא, יודע הלכות ורעיונות מוסר. וכה רבים הרעבים, החסרים כל אלו ונפשם יבשה. אבל מכונסים הם בבתיים, ומתכנסים בדממה, עד שאיננו יודעים אודותיהם כלל! ברם, אך נקרקש במעותינו, ננסה לייסד שיעור תורה, לדרוש דרשה, ונראה כיצד יסובבונו בשקיקה, כיצד יבקשו לשמוע עוד ועוד, כי טל תחיה היא התורה, ומזון לנשמה! והתנא קורא ומתריע: "אם למדת תורה הרבה - אל תחזיק טובה לעצמך!".

(מעייין השבוע)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

"ולא יחללו את קדשי בני ישראל" (כב,טו)

חטאת ששחטה לשם חולין כשרה, קדשים מחללים קדשים ואין חולין מחללין קדשים (גמרא זבחים ג'). כתב בספר "דברי שיערי חיים": אם אנשי חולין, חוטאים ופושעים, מבזים ומחללים את כבוד הצדיקים הקדושים של העם, אין בכך משום פגיעה גדולה, לפי שאין כל ערך לחילול שלהם. אבל אם צדיקים וגדולי תורה מבזים ומחללים איש את כבוד רעהו - אז הרי זה חילול קודש אמיתי והוא מרבה חילול השם...

(מעינה של תורה)

"ונקדשתי בתוך בני ישראל" (כב,לב)

כתב רבינו יהודה החסיד זצ"ל: "כשיגבר עליך היצר הרע לעבור חלילה עבירה, תחשוב: אילו היית בגזירת שמד, הרי היית מצווה לסבול כל הייסורים ואף למות כדי לא לעבור עבירה זו, והיית סובל הכל עבור קידוש השם - וכל שכן זה הדבר שאינו כל כך גדול, שמתגבר עליך יצרך!". והורחבו הדברים בספר התניא, שבשעה שהלב חומד דבר אסור, יאמר לעצמו: "אינני רוצה להיות רשע אפילו שעה אחת, כי אינני רוצה להיות מובדל ונפרד חס ושלום מה' אחד בשום אופן, ככתוב: "כי אם עוונותיכם היו מבדילים בין ה' וביניכם" - ואפילו קל שבקלים יכול למסור נפשו על קדושת ה', ולא נופל אנוכי ממנו ודאי. אלא שנכנס בו רוח שטות ונדמה לו שבעבירה זו עודנו ביהדותו ואין נשמתו מובדלת מאלוקי ישראל - אבל אני אינני רוצה להיות שוטה כמוהו, לכפור באמת!".

(מעייין השבוע)

"שבת היא לה' בכל מושבותיכם" (כג,ג)

כתב בספר "לקוטי בתר ליקוטי": מעיר כאן בעל ה"כתב סופר" זצ"ל, אף על פי שהדבר פשוט ששמירת שבת היא בכל מקום, אבל באמת שמירת השבת טובה היא לאדם כדי שינוח יום אחד מעבודתו. ואיך אפשר לדעת שהאדם שובת בשבת למען קיום מצות ה', ולא למען מנוחתו הפרטית? דבר זה ניכר אם האדם נמצא במקום ששם שובתים מטעם המלוכה ביום ראשון, והוא בכל זאת שובת ביום השבת, מכאן מוכח שהוא שובת למען ה'. וזהו שאומר הכתוב: "שבת היא לה'", כלומר, איך נדע אם שובתים בני ישראל למען ה', אם שובתים את השבת "בכל מושבותיכם", היינו גם בין האומות, ואז נראה ומוכח שהשביתה היא למען ה'.

(תורת הפרשה)

"יהיה לכם שבתון" (כג,כד)

פירש רבינו הרמב"ן זצ"ל על פי דברי המדרש, שהרי ידוע איסור המלאכה בשבת ובחג, ל"ט אבות מלאכות ותולדותיהן (שהרב "יערות דבש" זצ"ל העיד, שמי שלא למד אותן על בוריין לא יתכן שהוא לא יכשל בהן!). אבל, יכול האדם לומר לעצמו: טוב ויפה, אזהר מחילול שבת - אבל מה ימנע ממני להקדיש יום זה לשנות את מיקום ריהוט הדירה, למשל. איזה איסור יש בזה, או בדומה לכך? לפיכך הורתה התורה: "יהיה לכם שבתון", שבו איש תחתיו, הקדישו יום זה למנוחה וללימוד תורה!

(מעייין השבוע)

תנו מילה טובה

בספר "שבילי החינוך העיר לנכון שילדים זקוקים מעצם טבעם לחיבה ולהערכה. טמון בהם רצון טבעי להסב לנו נחת, שכן בתמורה הם זוכים לביטויי אהבה ושבח. חשוב על כן, שנבהיר לילדינו מה גורם לנו סיפוק, בכך שנשבח ונעודד את התנהגותם הטובה. חשוב להשמיע לילדים דברים כגון: "הכנת ארוחת בוקר לכולנו, ממש כמו גדול". "יופי, הלכת לישון בזמן". "אני באמת יכולה לסמוך עליך שתשגיח על אחותך הקטנה כשאני נחה". דברי שבח על הילד בפני אדם שלישי, יכולים לגרום סיפוק מיוחד. למשל, האם תוכל לספר לבעלה בערב, בנוכחות הילד: "אתה יודע, אבא, היום דני התלבש בעצמו כמו ילד גדול". ההשפעה של דברי השבח אף תגדל, אם האם תאמר לילד כבר בבוקר, "כשאבא יחזור הביתה, אספר לו כמה יפה התלבשת היום בעצמך". דרוש מאמץ מסוים כדי לשים לב להתנהגות נאותה של ילדים. קל הרבה יותר להבחין בהתנהגות המפריעה לנו. הילדים יכולים לשחק בשקט בחדרם, ואנו כלל לא נשים לב לכך. אך ברגע שיתחילו להרעיש, ניגש אליהם ונבקש שקט, קשה הרבה יותר לזכור להיכנס אליהם בעודם משחקים בשקט, ולומר להם כמה זה נחמד ונעים. השתדלו לפקוח עין ולהבחין בשיפורים בהתנהגות של הילד, והחמיאו לו על כך. לדוגמא: "השבוע כמעט שלא הייתי צריכה להזכיר לך תללות את המעיל". "שמתי לב, שבזמן האחרון אתה כבר שוכח פחות לפנות את הכלים שלך מהשולחן". "אתה מתנהג עכשיו יותר יפה ליד השולחן". לפעמים אפשר ליצור הזדמנויות להשמעת שבחים. האם (בשעת ארוחת הבוקר): אהרן, נראה איך אתה מוזג את החלב בזהירות, בלי לשפוך אפילו טיפה אחת. (אהרן מוזג בזהירות ומצליח). האם: יופי! נזהרת, ואף טיפה לא נשפכה. שבחו את ילדיכם גם על מאמץ מצידם. "שמתי לב שאתה משתדל באמת לריב פחות עם אחותך". הדבר מחייב תרגול, אם ההורה לא יבחין בהזדמנויות להעניק שבחים, הוא פשוט יחמיץ אותן. אבל מרגע שהבעת הערכה תהפוך להרגל, הוא עשוי לחולל תמורה יסודית בילדים ובאווירת הבית בכלל. נעשה ונצליח.

זה לא "חד פעמי"

אנו חיים כיום בעידן של "השתמש וזרוק". השלכותיה של עובדה זו ניכרות לא רק בתחום הגשמי בלבד, אלא בכל תחומי חיינו. כשם שאנחנו משליכים לאשפה מוצרי נייר וכלי פלסטיק, ונפטרים ממכונות וממכשירים שונים שלא נועדו לשמש אותנו לנצח, כך אנו נוטים לוותר על קשרים בינאישיים בקלות רבה. מיד כאשר מסתמנים הקשיים הראשונים או מתגלה חוסר התאמה כלשהו, מתחילים שני בני הזוג להתוות, שמא בחרו ב"פריט לא מתאים" ואם כן, אולי כדאי להם להמיר אותו בפריט אחר, מתאים יותר. מחקרים כלליים צופים שמחצית מן הנישואין הראשונים יסתיימו בגירושין, ושישה מתוך עשרה נישואין שניים יתפרקו. אולם, מרבית הזוגות הנשים סבורים ש"להם" זה לא יקרה. הם יהיו בצד החיובי של הסטטיסטיקה, ונישואיהם יחזיקו מעמד למרות המגמה המאפיינת את החברה בת ימינו. במידה מסוימת חיי נישואין הם כמו מקצוע. בני זוג השואפים לחיי נישואין מוצלחים צריכים להתכונן לקראתם היטב, וגם במהלך החיים המשותפים יש צורך ב"השתלמויות" כדי לשמור על רעננות הקשר. הדבר שיוכל לעזור ביותר לזוג צעיר בתחילת דרכו, הוא מאגר של מידע שימושי על גישות חיוביות וציפיות סבירות, העשויות לתרום להצלחת חיי הנישואין. על פי תורתנו הקדושה, לא די בכך שקשר הנישואין יוסיף להתקיים, אלא עליו לפרוח ולשגשג כל הזמן. בהשקפה היהודית, חיי הנישואין הם המסגרת הנכונה והמושלמת ביותר לצמיחה אישית ולהוצאת כל הכוחות הטמונים באדם מן הכוח אל הפועל. אנו יודעים שזיווגו של אדם נקבע מלמעלה. יש כאלה המתקשים מאוד להאמין בכך באמת. והלא בבראשית רבה (סח.ד.) מסופר שמטרונה רומאית שאלה את רבי יוסי בר חלפתא: "בכמה ימים ברא הקב"ה את עולמו?". אמר לה: "לשישה ימים...". אמרה לו: "מה הוא עושה מאותה שעה ועד עכשיו?". אמר לה: "הקב"ה יושב ומזווג זיווגים, בתו של פלוני לפלוני...". אמרה לו: "זו אומנותו? אף אני יכולה לעשות כן. כמה עבדים וכמה שפחות יש לי, ולשעה קלה אני יכולה לזווגן". אמר לה: "אם קלה היא בעיניך, קשה היא לפני הקב"ה כקריעת ים סוף". הלך לו רבי יוסי בר חלפתא. מה עשתה? נטלה אלף עבדים ואלף שפחות והעמידה אותן שורות שורות. אמרה: "פלוני יהיה לפלונית ופלונית תהיה לפלוני". וכך זיווגה אותן בלילה אחד. למחרת הגיע אליה - זה ראשו פצוע וזו עינה נפוצה, ואלה רגליהם שבורות. אמרה להם: "מה לכם?". זה אמר: "אינני רוצה בה!". וזה אמרה: "אינני רוצה בו!". מיד שלחה המטרונה והביאה את רבי יוסי בר חלפתא ואמרה לו: "אין אלוך כאלוהיכם ותורכתם אמת היא, נאה ומשובחת". ואם כך הם פני הדברים, הרי שזיווגינו משמים לא נעשה ונוצר למטרה "חד פעמית", עלינו להעמיק את הקשר, לטפחו ולעוררו, ומן השמים יזכנו לבית של אהבה ואחוה, שלום ורעות.

עשה לך רב

שׁוֹרֵת מִמּוֹר הַרְהָג
הַרֵב יוֹסֵף מוֹגֵרְבִי שְׁלִיטָא

האם חייבת להיות בפת או שאפשר אף במזונות?

אין חיוב בסעודת פת, אך אם רצונו לעשות סעודה בפת אשריו.

האם צריך להקפיד שבחנוכת בית יהיו לפחות עשרה אנשים או שאפשר גם פחות?

בדירה קנויה ראוי שיהיו עשרה ובשכירות די בשלשה. ובשעת הדחק גם בעל הבית לבדו, כך הורה הגה"ק רבי סלמאן מוצפי זצ"ל ועוד גדולים.

האם אפשר לעשות חנוכת בית שבעל הבית לא נמצא? (הוא בעבודה ושולח כמה אנשים לעשות בשבילו).

שלוחו של אדם כמותו. וכשיגיע לביתו יקרא לכה"פ מעט זוה"ק ואת התפלה השייכת לבעל הבית.

האם יש עניין בעשיית 'חנוכת בית' דווקא בלילה או שאפשר אף ביום?

מתי שנח להם יעשו.

האם צריכים הלומדים בחנוכת הבית להבין את המשניות שקוראים או עצם זה שהם קוראים השיגו את המטרה אף שאינם מבינים?

תמיד לימוד בהבנה עדיף אך לפי מש"כ הגה"ק מהר"י אלפיה זצ"ל אפשר גם ללא הבנה.

אדם שנכנס לבית שמאכלס כבר במזונות האם צריך להוציאם ולהשים במקומם חדשים או שמספיק שיבדוק את הישנות ודי לו?

רשאי לבדוק את הישנות ואם הם טובות אפשר להשאירם.

הסעודה שנהגו לעשות בחנוכת בית,

מה הטעם למנהג שעושים חנוכת בית?

להראות להשי"ת שעיקר הבית הוא התורה ואין לנו שום דבר חשוב יותר ממנו לחנוך בו את ביתנו בכניסתנו אליו.

אם עדיין לא מתכוונים לשכון בבית החדש אלא רק להתחיל להעביר אליו את החפצים, מתי הזמן הראוי לעשות חנוכת בית?

רק בלילה הראשון שבאים לישון שם. **האם יש חיוב לקבוע את המזווה בעת חנוכת הבית או שאפשר אף לפני או אחרי?**

קביעת המזווה בשונה מחנוכת בית צריכה להיות מעת שכבר מכניסים חפצים לדירה.

אל תקרי הליכות אלא הלכות

✦ אמר אחד מגדולי חכמי האמת, אם תרצה לדעת גדולת התורה, צא ולמד ממש רבינו שהיה רבן של כל הנביאים וכל החכמים, והשגתו היתה למעלה משכל האנושי, ולא קם בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים, ובודאי היה הולך ומוסיף בחוכמה עד שנפטר מן העולם. ומה אמר בסוף ימי חייו? - "אתה החילות להראות את עבדך את גודלך" וכו', שהוא השיג רק את ההתחלה מהתורה הקדושה. וגם בתלמוד (ראש השנה כא:), אמרו, ששער החמישים לא נגלה לו למשה רבינו, וזה השער הוא עולה על כלולת ביתר שאת ויתר עוז, כדרך העיגול הגדול החיצוני המקיף את כל העיגולים הפנימיים וכולם בטלים לגביו.

✦ יש בכוח לימוד התורה ויגיעה בה, לכפר אפילו על עוון חמור כמו חילול השם.

✦ תלמיד חכם שתורתו אומנותו ולומד ומלמד לאחרים ובתורתו יהגה יומם ולילה, ומבקשים ממנו להיות עוסק מספר שנים בצרכי ציבור בממדים רחבים, אין לו להיעתר לבקשתם לקבל מינוי זה, אלא עליו להמשיך במתכונתו לעבוד את ה' בתורתו וביראתו ולהרבות גבולו בתלמידים כי ה' הטובה עליו, ומה גם שבודאי ישנם אחרים שאין תורתם אומנותם כל כך, אשר יאותו לקבל עליהם מינוי זה.

(לימוד התורה)

סגולה מכל העמים אלא בשעת מתן תורה.

✦ אמרו רבותינו בירושלמי, שאפילו כל העולם כולו אינו שווה לדבר אחד של תורה, ואפילו כל מצוותיה אינן שוות לדבר אחד של תורה. ואם כי גודל מעלת כל מצוה היא עד לשמים, מעלת התורה גבוהה מכל גבוה, וכל העולמות לא נבראו אלא בשביל התורה. וכל גדולתו של משה רבינו והאבות הקדושים וכל הנביאים וכל חכמי ישראל הוא בשביל התורה. ואין שום תרופה לשבירת היצר הרע מלבד התורה הקדושה, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל: בראתי יצר הרע - בראתי תורה תבלין.

✦ אמרו רבותינו בתלמוד: גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות. והנה אם היה מזדמן לאדם להציל נפש מישראל מלטבוע בנהר, כמה היה שמח שמחה גדולה וכל ימי חייו היה זוכר את אותו היום ואותה השעה שזכה להציל נפש אחת מישראל, ועל אחת כמה וכמה שיש לו לשמח בלימוד התורה, שעליה אמרו חכמינו שגדולה יותר מהצלת נפשות (כשלא הזדמן לידו הצלת נפשות, אלא ישב ולמד תורה).

✦ ראוי לאדם להשתדל בכל כוחו ובכל לב ונפש בכל עת וזמן לעסוק בתורה הקדושה, כי על ידי זה גורם השראת השכינה עליו ועל העולם, וכאילו בונה בית וסוכה ומשכן להשראת השכינה ולביאת הגואל.

✦ בשלושה כתרים נכתרו ישראל. כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות. כתר כהונה - זכה בו אהרן, שנאמר: "והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונה עולם". כתר מלכות - זכה בו דוד, שנאמר: "זרעו לעולם יהיה וכסאו כשמש נגדי". כתר תורה - הרי מונח ועומד מוכן לכל ישראל, שנאמר: "תורה ציוה לנו משה מורשה קהילת יעקב". כל מי שירצה, יבוא ויטול. שמה תאמר שאותם הכתרים גדולים מכתר תורה, הרי הוא אומר: "בי מלכים ימלוכו ורוזנים יחוקקו צדק בי שרים ישורו". הא למדת שכתר תורה גדול משניהם.

✦ אמרו חכמים: ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ, שנאמר: "קרה היא מפנינים" - מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים. ולימוד תורה הוא עיקר הטהרה.

✦ לימוד התורה היא המצוה הגדולה יותר מכל המצוות כולן. וגם שכרה יותר גדול משכר כל המצוות, ואפילו מאותן המצוות הגדולות שאדם אוכל מפירותיהן בעולם הזה והקדן קיימת לו לעולם הבא, והיא שקולה כנגד כולן, כמו שכתוב: אלו דברים שאדם עושה אותם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקדן קיימת לו לעולם הבא ואלו הן: כיבוד אב ואם וגמילות חסדים וכו', ותלמוד תורה כנגד כולם. וגודל מתן שכרה וגודל עונשה בביטול תורה - אין די באר ואין די עולה על הכתב. ודי לנו במה שכתוב שהקדוש ברוך הוא והתורה וישראל הם אחד, ולא נקראו עם ישראל

משל ונמשל

מרן ה"קהילות יעקב" זצ"ל, היה מקבל קהל מידי ערב, עשרות התגודדו, נכנסו בזה אחר זה להיועץ ולהתברר, זה נכנס וזה יוצא. וכל מי שנכנס, מצאו שוקד על תלמודו, הפריעו מלימודו. כי אך היה האחר יוצא - ומיד ניצל את שבריר הרגע עד לכניסת הבא אחריו! ואנו תוהים: מדוע יש כאלו המנצלים כל רגע, חסים על כל דקה, ויש האדישים בעליל, "שורפים את הזמן"? מה מקור השוני התהומי בהתייחסות לאותו דבר עצמו: לזמן. לרבינו ה"בן איש חי" זצ"ל, היה **לכך משל**: משל לשני אנשים שהתחרו זה בזה בעושרם. האחד היה פחות עשיר, אבל פוזז ונוכל. אמר: "בוא ונערוך מבחן נסיון, נראה מי עשיר יותר. נעלה על ספינה ונפליג, ובלב ים נתחיל לזרוק מטבע אחר מטבע. מי שיפסיק ראשון מפני שליבו יכאב על מעותיו - הרי זו הודאה שממונו מצומצם יותר, ועושרו פחות!". הסכים חברו, והלך להביא שק מעות. אבל הנוכל התגנב אל צורף נחושת, והזמין אצלו שני שקים של מטבעות מזויפים! שניהם עלו אל הספינה, והעשיר היה משליך מטבע, וליבו כואב, עוד מטבע, וליבו דואב. ואילו הרמאי השליך את "מטבעותיו" בשאננות מפתיעה, רוקן את השק והתחיל להשליך מהשק השני, כיוון שראה זאת חברו, הכריז בלב דואב על כניעתו... **הוא הדין לעניינינו** בילוי הזמן לריק הוא דבר מקובל - אצל אלו שאינם יודעים במה למלא אותו, אינם יודעים עד כמה הזמן יקר, וכמה אפשר לרכוש בו! אבל אנחנו, היודעים בכל מילה של תורה מקיימים מצוה, שבכל דקה אפשר לרכוש אור, זוהר, ידיעה נוספת, חיי עולם - נרוץ לנצל את הזמן!!!

(מעייני השבוע)

הנגעים הבאים על לשון הרע, שיסודה הוא הזלזול בכבוד הזולת, וימי ספירת העומר, בהם מתו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא על שלא נהגו כבוד זה בזה, "והיה העולם שמם" כדברי חז"ל - עניינם אחד. על המצוה נאמר: "בדד ישב, מחוץ למחנה מושבו", והרי זו הנהגת מידה כנגד מידה. **משל למחנה דומה?** לילד שישב בסעודה שאביו זימן אליה את רעיו. פנה הילד לאביו: "מתי כבר ילכו, רצוני להיות כאן לבדי!". אמר לו האב: "אם כך, קום וצא! מוטב שתצא אתה לחוץ ותהיה לבדך, מאשר לשלח את כולם לכבודך..." הוא הדין למי שנגוע בממירות כלפי חבריו, ומדבר בגנותם. אם כך, מדוע תתייגר ותהיה במחיצתם? תשולח אחר כבוד מחוץ לשלוש מחנות, ותשב לבדך... מאבותינו שומעים אנו על חיי המשפחה המאוחדים והנפלאים ששררו בקהילותיהם. כיצד כולם חיו יחדיו, ברעות ואחוה. דודים ובני דודים שניים ושלישיים, שבטים שבטים, מחנות מחנות. היכן זה היום? מאבותינו שמענו על בית הכנסת שהיה כמשפחה אחת גדולה, השמחה בשמחת כל אחד מבניה ומתאבלת עימו באבלו. היכן זה כיום? שמענו על הקהילה כולה, והעזרה ההדדית שבה. ההתעניינות ההדדית, האהבה ששררה בין כולם. לאן זה נעלם? כיצד תפס הניכור והריחוק את מקום הקירבה והאחוה. כיצד באו הפלדלת ושרשרת הביטחון, הסורגים ומערכות האזעקה במקום הדלת הפתוחה? דומה, שאין אלא תשובה אחת: משנאטמו הלבבות ובאה צרות העין, החילו עלינו את העונש של "בדד ישב", רחמנא ליצלן! לדינו איפוא לצאת מהבידוד ולפרוץ את טבעת ההסגר - באם נאיר פנים, נרצה בטובת חברינו ונזהר בכבודם!

לעילוי נשמת
האשה החשובה
המזוככת ביסורים

**מזל בת
אבשלום
ומרגלית**
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האשה החשובה
המזוככת ביסורים

**רוזה אידס
בת יהודית**
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
המזוככת ביסורים

**אבי אנוך קור
בן שלמה
ופרידה**
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
המזוככת ביסורים

**חיים אברהם
בן נחמה**
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזוככת ביסורים

**עזרא
בן גוהר**
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האשה החשובה
המזוככת ביסורים

**פריקה
בת מליה**
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
האשה החשובה
המזוככת ביסורים

**שושנה פרח
בת סלימה**
ת.נ.צ.ב.ה

רוצה להיות
ממזכי הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניי העלון אפשר לפנות לטלפון: 052-7647449
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

